

[Miljøministeren.]

Som det fremgår af redegørelsen, har blyforbindelser en række skadelige virkninger for den menneskelige sundhed. En spredning af bly i naturen er endvidere efter miljøstyrelsens opfattelse betænkelig, idet bly ikke nedbrydes. En overvejende del af de blyforbindelser, der findes i luften, menes at stamme fra benzinylyet.

Der er heller ikke ubegrænsede mængder af bly. Verdens blyreserver er knappe, og da bly anvendes til en række formål, hvor det vanskeligt lader sig erstatte, mener jeg, at det også ud fra et ressourcemæssigt synspunkt vil være et gode at reducere blytilsætningen i benzin.

Motorbenzinen her i landet indeholder op til 0,84 g bly pr. liter. Der tilsættes i gennemsnit blyforbindelser svarende til 0,54 g bly pr. liter. I 1975 blev der tilsat ca. 1.200 tons bly til motorbenzin, hvoraf en overvejende del udsendes gennem motorudstødningen. Den påtænkte grænse på 0,40 g bly pr. liter benzin vil medføre en reduktion på godt 30 pct. For 1976 ville det svare til en nedgang på ca. 400 tons bly.

Når der tilsættes blyforbindelser i motorbenzin, er det for at opnå et højere oktantal, hvilket bevirker, at motorbenzinen får bedre motortekniske egenskaber. Hvis oktantalet er for lavt, kan der opstå »bankning« i motorerne, højere brændselsforbrug og risiko for motorskader. Oktantalet kan dog også opnås på anden måde end ved blytilsætning. Imidlertid kan dette medføre en række problemer, der endnu ikke er afklarede.

Miljøstyrelsens undersøgelser har vist, at en grænse på 0,40 g bly pr. liter benzin vil kunne gennemføres uden større vanskeligheder.

Spørgsmålet om, hvor langt vi på længere sigt bør gå med nedsættelse af blyindholdet i motorbenzin, kræver efter min mening nærmere undersøgelser af de tekniske og økonomiske konsekvenser samt en mere indgående vurdering af de sundhedsmæssige forhold. Jeg har bedt miljøstyrelsen om at arbejde videre med disse spørgsmål. Når vi således har fået bedre indsigt i problemerne, vil jeg tage spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske en yderligere nedsættelse af blyindholdet i benzin, op til vurdering.

Lovforslaget er udformet som en bemyndigelseslov, da vi i dag ikke har tilstrækkelige undersøgelser af, hvilke grænser der på længere sigt bør fastsættes for blyforbindelserne,

ligesom også et eventuelt EF-direktiv kan medføre ændrede grænser.

Under forberedelsesarbejdet har lovforslaget været forelagt de berørte myndigheder, organisationer og interessegrupper. Der har været bred tilslutning til lovforslaget, idet dog Forbrugerrådet og Noah har givet udtryk for, at grænsen for det maksimalt tilladelige blyindhold i motorbenzin allerede nu burde sættes længere ned.

Som tidligere nævnt mener jeg endnu ikke, at tiden er inde hertil.

Lovforslaget omhandler ikke udelukkende bly i benzin. Det hjemler også adgang til at fastsætte grænser for indhold af andre stoffer i motorbenzin, der kan bevirke luftforurening, samt regler til sikring af motorbenzinens kvalitet. Man må jo bl. a. sikre, at der ikke sker en uacceptabel kvalitetsforringelse af benzinen.

Indtil videre er det dog kun tanken at fastsætte regler for blyindholdet i benzin. Ved det videregående arbejde med disse spørgsmål vil der naturligvis som hidtil blive forhandlet med de berørte myndigheder, organisationer og interessegrupper.

Jeg skal endelig nævne, at EF i overensstemmelse med gældende informationsaftaler er blevet underrettet om det danske lovgivningsinitiativ.

Efter lovforslaget skal loven træde i kraft den 1. november næste år. Jeg håber på en hurtig behandling af forslaget her i tinget, således at vi kan fastholde denne dato. Det er jo vigtigt, at erhvervslivet så tidligt som muligt får at vide, hvorledes reglerne bliver, og hvornår de træder i kraft.

Jeg mener, at vi ved gennemførelsen af lovforslaget vil være nået et væsentligt skridt videre i bestræbelserne på at bekæmpe luftforureningen. Jeg skal derfor med disse ord, idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om støtte til erhverv i Grønland.*

Grønlandsrådet fremsatte på januarmødet 1976 ønske om en generel revision af erhvervsstøtteleven fra 1969 med henblik på større ligestilling mellem de forskellige erhverv, muligheder for konsulentbistand samt sikring af fi-

[Ministeren for Grønland.]

nansiering af alternative erhverv til fiskerisektoren. Ministeriet for Grønland udarbejdede i den anledning et ændringsforslag til loven, der blev fremlagt på Grønlandsrådets møde i juni dette år, hvor det fik en velvillig modtagelse.

Det foreliggende ændringslovforslag tilsigter at skabe en ramme for støtte til det private erhvervsliv i Grønland, der er tilpasset de nuværende vanskelige økonomiske vilkår. Der stilles således forslag om, at der kan gives samme støtte til andre erhverv end eksporterhvervene, således at der også kan gives støtte til virksomheder inden for industri, handel og håndværk samt fåreaavl, ligesom der stilles forslag om, at maksimumsgrænsen for rente- og afdragsfri lån hæves til 60 pct.

Ved forslaget er der tilvejebragt hjemmel for, at der i højere grad kan ydes statsgaranti for lån optaget i private pengeinstitutter, idet man finder det ønskeligt, at denne form for lån på længere sigt skal træde i stedet for den nuværende långivning over erhvervsstøtten. Som en nydannelse foreslås indført en rentetilskudsordning for lån optaget i private pengeinstitutter. Ordningen er stadig genstand for forhandlinger mellem de private pengeinstitutter i Grønland, og de nærmere regler for denne foreslås fastsat efter forudgående tilslutning fra finansudvalget.

Endelig åbner forslaget mulighed for afskrivning af gæld eller ydelse af ekstraordinære tilskud som led i en økonomisk sanering af en virksomhed, ligesom der åbnes mulighed for ydelse af konsulentbistand til alle erhvervsvirksomheder. Loven skal senest tages op til revision efter 3 år. De nærmere retningslinier for den fremtidige administration af de ændrede støtte regler, specielt om graduering af støtte-satserne, samt nærmere regler for anvendelse af rentetilskudsordningen, vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Forslaget er vedtaget af Grønlands landsråd i oktober dette år, ligesom det er notificeret over for EF-Kommissionen.

Idet jeg i øvrigt nærmere henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal desuden tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse.*

De seneste års udvikling inden for industri, håndværk og boligbyggeri i Grønland har skabt et stærkt behov for planlægning og kontrol med udnyttelsen af arealer, først og fremmest i byerne, men også uden for disse. Ligeledes medfører den begyndende turisme og de kommende års efterforskning og udnyttelse af mineralske forekomster et øget behov for kontrol med udviklingen.

Det foreliggende lovforslag opretholder den hidtidige retstilstand, hvorefter der kræves tilladelse af en offentlig myndighed til at tage areal i brug. Herudover tilsigter forslaget at tilvejebringe en lovhjemmel for landsplanlægning og byplanlægning samt til at udfærdige forskrifter for bygningers opførelse og konstruktion. Det er endvidere ved lovforslagets udarbejdelse søgt at overføre væsentlige principper fra den danske byplanlovgivning, loven om lands- og regionplanlægning og loven om by- og landzoner i en for det grønlandske samfund egnet form. Der er således lagt vægt på, at der gennem lovens administration kan varetages hensyn, der i særlig grad skal sikre det lokale grønlandske samfunds udvikling og muligheden for at træffe beslutninger i egne anliggender.

Den eksisterende og forventede ledighed blandt grønlandske arbejdstagere gør særlige foranstaltninger påkrævede, og det er derfor hensigten, at der gennem fastsættelsen af vilkår for tilladelse til udnyttelse af arealer i så vidt omfang som muligt skal tages hensyn til den lokale beskæftigelse og det lokale erhvervsliv.

De særlige klimatiske, geografiske og befolkningsmæssige forhold i forbindelse med den hastige industrielle og kommercielle udvikling i Grønland tilsiger, at der gennemføres en omfattende planlægning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landsdelens arealer og naturressourcer. Mangel på planlægning vil kunne medføre uoprettelige skader på dyre- og plantelivet i det sårbare grønlandske miljø og vil kunne blive årsag til kostbare fejlinvesteringer for såvel private som det offentlige.

Forslaget er vedtaget af Grønlands landsråd i foråret 1976, og der er i videst muligt omfang taget hensyn til landsrådets ønsker om forslagens indhold og udformning. Et fra grønlandsk side fremsat ønske om en bestemmelse om ydelse af erstatning for de tab, en mere ubestemt kreds af personer eventuelt påføres